

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

Κέντρο Ημέρας για Παιδιά, Εφήβους και Νεαρούς Ενήλικες
με Διαταραχή στο Φάσμα του Αυτισμού, Ν. Καστοριάς

Φιλιππου & 28^{ης} Οκτωβρίου, Μανιάκοι, Καστοριά

ιστότοπος: www.autismkastoria-kentrohmeras.blogspot.gr

τηλ./fax: 2467087543, mail: kentro.hmeras@gmail.com

Τεύχος 1: Μάρτιος 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

2

Ποιός είναι ο Donald Triplett;

Πάντα είχε κάτι ξεχωριστό, κάποιοι τον είπαν και περίεργο, μερικοί άλλοι όμως τον έβρισκαν ενδιαφέρων. Οι γονείς του ήταν σίγουρα μπερδεμένοι μαζί του.

Ο Donald μπορούσε να ονομάσει τις νότες καθώς αυτές παιζόντουσαν στο πιάνο, να πολλαπλασιάσει αριθμούς σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα ενώ ήταν έφηβος όταν μέτρησε με μια ματιά τα τούβλα της πρόσοψης του λυκείου της περιοχής του. Ωστόσο ήταν απόμακρος, δεν του αρέσαν οι συζητήσεις και μια σειρά από προβλήματα στη συμπεριφορά του είχαν σαν αποτέλεσμα να περάσει ένα χρόνο σε ίδρυμα σε ηλικία μόλις 3 ετών.

Ο Donald από το Forest του Μισισσίπη ήταν το πρώτο παιδί που πήρε τη διάγνωση του αυτισμού από έναν διάσημο παιδοψυχίατρο ονόματι Leo Kanner, το 1943. Ο Donald ήταν τότε περίπου 9 ετών.

2 / 10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

Τι είναι τελικά ο αυτισμός:

3

Αν και αρχικά τα άτομα που έπαιρναν τη διάγνωση του αυτισμού αντιμετώπιζονταν ως ψυχικά ασθενείς σήμερα έχει καταστεί σαφές ότι η φύση του αυτισμού είναι καθαρά νευροβιολογική.

Πρόκειται λοιπόν για μια διαταραχή της ανάπτυξης, η οποία συνοδεύει το άτομο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του, και επηρεάζει μια σειρά από τομείς με κυριότερους:

- Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία
- Κοινωνική αλληλεπίδραση
- Φαντασία

Ο τρόπος με τον οποίο ο αυτισμός επηρεάζει το κάθε άτομο είναι διαφορετικός. Παράγοντες όπως η βαρύτητα του αυτισμού, η ηλικία, η ιδιοσυγκρασία του ατόμου, το περιβάλλον καθώς και άλλες ιατρικές

2 / 10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4

καταστάσεις που μπορεί να συνυπάρχουν συντελούν σημαντικά στην πορεία που θα έχει το κάθε άτομο.

Πόσο συχνός είναι ο αυτισμός:

Αν και για την Ελλάδα δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία (σχετική επιδημιολογική έρευνα έχει σχεδιαστεί αλλά ποτέ δεν υλοποιήθηκε) σύμφωνα με διεθνή στοιχεία φαίνεται ότι περίπου 1 σε κάθε 100 άτομα θα πάρουν τη διάγνωση του αυτισμού. Εμφανίζεται σε όλες τις φυλετικές, εθνικές και κοινωνικές ομάδες ενώ είναι συχνότερος στα αγόρια (1:4).

Πού οφείλεται:

Μέχρι στιγμής η αιτιολογία του αυτισμού δεν έχει καταστεί σαφής ενώ η έρευνα επικεντρώνεται σε μια σειρά από γενετικούς καθώς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τον τρόπο ανάπτυξης του εγκεφάλου.

2 / 10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

5

Φαίνεται ότι η κληρονομικότητα είναι επίσης μια παράμετρος που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη καθώς τα αδέρφια των ατόμων με αυτισμό έχουν 3% περισσότερες πιθανότητες να εκδηλώσουν και τα ίδια αυτισμό δηλαδή 50 φορές περισσότερες από τα παιδιά που δεν έχουν αδέρφια με αυτισμό. Στα μονοζυγωτικά δίδυμα εάν το ένα έχει αυτισμό το δεύτερο έχει 36% πιθανότητες να διαγνωσθεί με αυτισμό και 82% πιθανότητες να αναπτύξει ορισμένα αυτιστικά στοιχεία. Από την στιγμή που δεν παρουσιάζουν όλα τα μονοζυγωτικά δίδυμα αυτισμό, είναι πολύ πιθανό η διαταραχή να προκαλείται από τον συνδυασμό γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων.

Πότε μπαίνει με σιγουριά μια διάγνωση:

Στις ημέρες μας γίνεται μεγάλη προσπάθεια ώστε να διαγνωστεί ο αυτισμός όσο το δυνατόν νωρίτερα. Φυσικά, ^{2/10} διάγνωση δεν μπορεί να δοθεί προγεννητικά μιας και δεν υπάρχει κάποια εξέταση η οποία και να ανιχνεύει τον αυτισμό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

6

Συνήθως οι γονείς αναφέρουν ότι άρχισαν να ανησυχούν μεταξύ του δεύτερου και τρίτου έτους ηλικίας του παιδιού τους, περίοδος κατά την οποία μπορεί να διαγνωστεί ο αυτισμός με μεγαλύτερη εγκυρότητα.

Ποια είναι η σημασία της διάγνωσης και γιατί πρέπει να είναι έγκαιρη;

Όσο νωρίτερα διαπιστωθεί ότι ένα παιδί έχει αυτισμό και ξεκινήσει η κατάλληλη εκπαιδευτική παρέμβαση τόσο περισσότερο θα επωφεληθεί το ίδιο το παιδί αλλά και η οικογένειά του.

Διάφορες έρευνες καταδεικνύουν ότι η έγκαιρη και έγκυρη παρέμβαση έχει ως αποτέλεσμα βελτίωση της τάξεως του 75% στον λόγο, αλλά και άλλες σημαντικές βελτιώσεις στην αναπτυξιακή πρόοδο και την γνωστική ικανότητα.

2 / 10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

7

Τι πρέπει να προσέξω;

Σε μια προσπάθεια ανίχνευσης του αυτισμού όσο το δυνατόν νωρίτερα έρευνες Καναδών γιατρών κατέλειξαν σε μια σειρά από σημάδια που ήδη από την ηλικία των 6 μηνών προμηνύουν ότι το παιδί μπορεί να παρουσιάσει αυτισμό. Οι γιατροί κατέγραψαν τα αποτελέσματά τους σε μία κλίμακα αξιολόγησης **Autism Observation Scale for Infants (AOSI)** ως εξής:

- Δεν ανταποκρίνονται στο χαμόγελο των άλλων
- Δεν ανταποκρίνονται στο όνομά τους
- Δεν εκφράζουν συναισθήματα
- Μειωμένο επίπεδο δραστηριότητας στους 6 μήνες που συνυπάρχει με υπερβολική ευερεθιστότητα
- Κοιτάζουν με εμμονή ορισμένα αντικείμενα
- Μειωμένη κοινωνική αλληλεπίδραση
- Ανέκφραστο πρόσωπο κοντά στην ηλικία των 12 μηνών

2 / 10

pause

- Δυσκολίες λεκτικής και με λεκτικής επικοινωνίας (έκφραση, κατανόηση)

Αυτά τα σημάδια όμως, αν και σχετίζονται με τον αυτισμό, δεν σημαίνουν πως το παιδί θα αναπτύξει σίγουρα και αυτισμό. Πρόκειται για σημάδια επικινδυνότητας και ενδείξεων πως το παιδί δεν έχει κατακτήσει τα αναπτυξιακά ορόσημα της ηλικίας του.

Άλλες συμπεριφορές που μπορεί να μας απασχολήσουν από 6 μηνών έως 2 ετών, όπως προκύπτει από έρευνες Ελλήνων αλλά και ξένων επιστημόνων είναι τα εξής:

- Ασυνήθιστα ήρεμη συμπεριφορά ή συνεχές κλάμα και ουρλιαχτό
- Δυσκολία στον ύπνο
- Αδιαφορία ή έντονη δυσφορία στο άγγιγμα
- Προσκόλληση σε ένα μόνο άτομο και αυτό σε ασυνήθιστο βαθμό

- Δεν αποζητούν την αγκαλιά
- Δεν δείχνουν ή δείχνουν πολύ περιορισμένα
- Απουσία παραγωγής λέξεων στην ηλικία των 18 μηνών και συνδυασμού λέξεων στην ηλικία των 24 μηνών (π.χ μαμά μήλο)
- Διακοπή γλωσσικής ανάπτυξης τα πρώτα δύο χρόνια της ζωής
- Έλλειψη αμοιβαιότητας στην μίμηση, την έκφραση ή τις κινήσεις του ατόμου που το φροντίζει. Δεν συμμετέχει σε προγλωσσική συζήτηση
- Δεν τραβά την προσοχή του ατόμου σε αντικείμενα που το ευχαριστούν με σκοπό το «μοίρασμα της ευχαρίστησης»
- Δεν χαιρετά αυθόρμητα, δεν κάνει «γεια» σε γνωστά άτομα
- Απουσία ανταπόκρισης όταν ακούει το όνομά του ή όταν το καλούν
- Υπερβολική ενασχόληση και ενθουσιασμός με συγκεκριμένα αντικείμενα όπως φώτα, λεπτομέρειες παιχνιδιών, σχέδια¹⁰ και

αδιαφορία σε πράγματα που τραβούν το ενδιαφέρον άλλων βρεφών.

- Η ποιότητα της κίνησής ή του τρόπου παιχνιδιού
- Έντονη αντίδραση στην αλλαγή πάνας ή όταν βρίσκονται σε ψηλή επιφάνεια για την αλλαγή (π.χ το κεφάλι φεύγει πίσω)
- Στερεοτυπικές σωματικές κινήσεις (επαναλαμβανόμενες κινήσεις των χεριών ή όλου του σώματος)
- Άλλες αισθητηριακές δυσκολίες (π.χ. κάλυμμα των αυτιών με τα χέρια, δεν ανέχονται να είναι γυμνά ή ντυμένα κ.α.)

Τι μπορώ να κάνω;

Αν παρατηρήσουμε πως το παιδί μας παρουσιάζει κάποια ή κάποιες ή ακόμα και όλες από τις παραπάνω συμπεριφορές πρέπει πρώτα να ρωτήσουμε τον παιδίατρό μας. Δεν πανικοβαλόμαστε αλλά προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε όσο το δυνατόν πιο ήρεμα ό,τι συμβαίνει/ στην οικογένειά μας και στο ίδιο το παιδί μας. Αρχικά, πριν βγάλουμε λάθος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

11

συμπεράσματα, πρέπει να πάμε το παιδί σε κάποιο εξειδικευμένο κέντρο για να πάρουμε διάγνωση. Τέτοια κέντρα είναι αυτά Ειδικών, Γενικών ή Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων, Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, Κέντρα Ψυχικής Υγείας καθώς και Διαγνωστικά Κέντρα φυσικών προσώπων ή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.). Κάποια τέτοια κέντρα κοντά μας είναι το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Βορείου Ελλάδος και το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης 'Ίπποκράτειο' (παιδοψυχιατρικό τμήμα).

Μια αρχή για το Κέντρο Ημέρας.....

'Ο αδερφός μου είναι ο Πίτερ Παν. Θα μείνει για πάντα παιδί. Τώρα έχει την μαμά και τον μπαμπά που τον φροντίζουν. Όταν η μαμά και ο μπαμπάς πεθάνουν θα είμαι εγώ ο μπαμπάς του. Ο αδερφός μου θα συνεχίζει να είναι παιδί, δεν θα μεγαλώσει ποτέ. Όταν πεθάνω κι εγώ ο αδερφός μου θα βρει άλλα παιδιά να παίζει μαζί τους. Όταν πια

2/10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

12

κουραστεί θα έλθει να με συναντήσει ψηλά στον ουρανό και θα μου πει για όλες τις περιπέτειες που είχε όσο εγώ δεν ήμουν εκεί.

Με τα λόγια αυτά ένας 8χρονος μαθητής μιλάει για τον μικρότερο αδερφό του που έχει αυτισμό. Ο αυτισμός δεν είναι μια αρρώστια αλλά ένας άλλος τρόπος ύπαρξης και σκέψης. Με αγάπη, δουλειά και μεγάλη προσπάθεια οικογένειες ατόμων με αυτισμό του Ν. Καστοριάς ενώσαν τις δυνάμεις τους και το 2006 ίδρυσαν την Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με αυτισμό-Δ.Α.Δ. Ν. Καστοριάς, ένα σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που μέχρι στιγμής αριθμεί περί τα 250 εγγεγραμμένα μέλη, 17 εκ των οποίων είναι προστατευόμενα παιδιά, έφηβοι και νέοι με αυτισμό. Κύριο μέλημα η φροντίδα των δικών τους Πίτερ Παν.

Μέσα από αυτή την ανάγκη δημιουργήθηκε το Κέντρο Ημέρας για Παιδιά, Εφήβους και Νεαρούς Ενήλικες με Διαταραχή στο Φάσμα του Αυτισμού. Πρόκειται για το μοναδικό σε ολόκληρη την Βορειοδυτική

2 / 10

www.ygeia-pronoia.gr

Με την
συγχρηματοδότηση της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"

www.epanad.gov.gr

www.espa.gr

© 2009 Sweet

Εταιρεία Προστασίας Ατόμων με Αυτισμό & Δ.Α.Δ.
Ν. Καστοριάς

13

Μακεδονία. Για να μάθετε περισσότερα για την Εταιρεία και το Κέντρο
Ημέρας μπορείτε να επισκεφτείτε τις παρακάτω ιστοσελίδες:

- ✦ autism-kastoria.blogspot.gr
- ✦ autismkastoria-kentrohmeras.blogspot.gr

2 / 10

pause